

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kan unionen sikre freden? : Eller bliver den en ny, krigsskabende krigsmagt? : Artikler af Ib Christensen og Jan Øberg

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1993

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Kan unionen sikre freden? : Eller bliver den en ny, krigsskabende krigsmagt? : Artikler af Ib Christensen og Jan Øberg

I denne serie af temapjecer fra Folkebevægelsen mod EF udgives også:

- HVAD SKAL VI STEMME OM ?
Juridisk gennemgang af grundlaget for næste folkeafstemning
- SOCIALPOLITIK I UNIONEN
Skal Fanden ta' de sidste?
- DEN SOCIALE DIMENSION
Underminering af danske løn- og arbejdsvilkår
- VIL UNIONEN SKABE ØKONOMISK VÆKST ?
Eller forøge arbejdsløsheden?

Sats: KulturSats, Mejlgade, 8000 Århus C

Tryk: 'Huset, Vesterallé, 8000 Århus C

Forsidefoto: Torben Madsen "Soldat i 20 minutter" (grafisk bearbejdning foretaget af KulturSats)

I dette forår skal danskerne endnu engang stemme om Maastricht-traktaten

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EF vil lægge alle kræfter i at bidrage til en slagkraftig kampagne, for sikre endnu et NEJ. Derfor påbegynder vi nu udgivelsen af en række tema-pjecer. Pjecerne indeholder artikler skrevet af fagfolk på det pågældende område.

Hermed ønsker vi at bidrage med saglig information, og en mere dybtgående gennemgang af de konsekvenser, som Danmarks indlemelse i EF-unionen vil få for den danske befolkning på nogle helt elementære områder: Beskæftigelsen, vilkårene på arbejdspladsen, det sociale sikkerhedsnet m.v.

Det er åbenbart, at EF-unionen truer vores daglige levevilkår.

Men i de kommende måneder vil JA- sigerne gøre alt for

at benægte dette faktum. De vil true med økonomisk stagnation og fattigdom, hvis vi ikke siger JA nu.

De har ganske vist pengene og de store medier. Men sandheden kan de ikke lave om på.

Og det er dén, der skal frem.

Derfor er argumenter og facts fra disse pjecer til fri afbenyttelse, overalt, på gader og i forsamlingshuse, hvor NEJ'et skal vindes.

Det første danske nej vækkede modstanden mod unionen i hele Europa.

Med det næste danske nej kan vi fælde Maastricht!

Folkebevægelsen mod EF

UNIONEN, DANMARK OG SIKKERHEDEN

Af Ib Christensen
Medl. af Europa-Parlamentet for Folkebevægelsen mod EF

Det går galt for Danmark hver gang, vi har allieret os med Europas stærkeste magt. Vi har overlevet bedst, når vi har holdt lav profil og vandene åbne til alle sider.

Også Europas sikkerhed er bedst tjent med, at ingen enkelt magt dominerer. Det er bl.a. derfor, at det er farligt, at EF gennem den politiske union søger at give sig selv en politisk pondus, der svarer til "Fællesskabets" økonomiske vægt.

EF's afdankede stormagter erkender, at de kun gennem unionen vil kunne spille en storpolitisk rolle af global betydning. Og de finder en sådan rolle nødvendig i varetagelsen af deres sikkerhedspolitiske, forsyningsmæssige og økonomiske interesser. Det være sig i Europa eller i andre verdensdele.

For Europas vedkommende er det værnet mod det økonomiske, sociale og politiske kaos, der kan blive en følge af opløsningen af de østeuropæiske kommunistiske dik-

taturer, og som forstærkes af EF's afvisende holdning, når det gælder disse landes markedsadgang til EF.

Når det drejer sig om den 3. verden ser vi også der, at EF's protektionisme (og andre rige landes) på katastrofal vis skaber og uddyber gældskrisen i u-landene, og forøger fattigdommen, arbejdsløsheden og elendigheden og skaber baggrund for borgerkrige, ekstremisme og emigrationsbølger.

UNCTAD har beregnet, at en fuldstændig fri markedsadgang for udviklingslandene til de rige landes markeder vil kunne tilføre de fattige lande 3.220 mia. kr. om året - svarende til 10 gange den samlede, nuværende udviklingsbistand.

I stedet vælger de rige lande - med EF i spidsen (jfr. EF's sabotage mod frihandelsforhandlingerne i GATT) at skabe sig en militær dimension til værn mod den nye fjende.

Det er i dette perspektiv, EF-unionen realpolitisk skal ses. Dermed

---

er også antydet alternativet: Frihandel for den tredje verdens produkter, øget, massiv udviklingsbistand. Økologisk ansvarlighed, bl.a. ved afvikling af subsidiepolitikken over for landbruget i de rige lande.

På det i snævrere forstand sikkerhedspolitiske plan må svaret være en afgørende styrkelse af FN, både m.h.t. beføjelser, beslutningskraft og ressourcer, inklusive oprettelse af permanente FN-styrker, med lydighedspligt over for verdensorganisationen.

I Europa kan man udbygge CSCE (konferencen for sikkerhed og samarbejde), der jo omfatter alle europæiske lande samt USA og Canada, til at løse sikkerhedspolitiske opgaver på FN's vegne. Det må kræve en reform af CSCE på samme måde som af FN.

En sådan både forebyggende og aleuropæisk sikkerhedspolitik uden supermagter som stedfortrædende, selvrådige politibetjente, det ville frem for alt være i Nordens og Danmarks interesse.

Danmark og Edinburgh

Der er derfor gode grunde til, at det især er på det forsvarspolitiske område, at den danske unionsmodstand har været markeret, f.eks. i folketingets memorandum fra oktober 1990 om unionen.

I "det nationale kompromis" tages der afstand fra dansk deltagelse i EF-unionens fælles forsvarspolitik og kommende fælles forsvar. Men der var ingen afstandtagen fra "Maastricht-traktatens indførelse af mulighed for afgørelser ved kvali-

ficeret flertal i ministerrådet", når det gælder udførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det betyder, at Danmark kan blive nedstemt, men alligevel være bundet, i beslutninger om konkrete sikkerhedspolitiske aktioner.

I Edinburgh-aftalen om Danmark "fritages" Danmark for medvirken i udførelsen af den fælles forsvarspolitik, men Danmark vil ikke hindre de andre medlemslande heri og vil dermed reelt være politisk bundet af beslutninger.

Topmødet konstaterer, at Danmark er blevet observatør i Vestunionen, som ifølge Maastricht-traktaten er udset til at være EF-unionens "væbnede arm". Og så fastslår man det selvfølgelig, at Danmark ikke er forpligtet til at blive fuldt medlem af Vestunionen.

For den samlede Edinburgh-aftale gælder, at den kun har varighed som Maastricht-traktaten. Og traktaten skal revideres på næste regeringskonference i 1996. Når regeringskonferencen træder sammen igen allerede dette år, er en afgørende grund hertil, at traktaten om Vestunionen udløber i 1998. Og det er hensigten, at Vestunionen skal sammensmeltes med EF's politiske union, der m.a.o. overtager Vestunionens sikkerhedspolitiske og militære opgaver fuldstændigt.

Man er allerede igang med at flytte Vestunionens hovedkvarter fra London til Bruxelles. Idag er det forfatningsmæssige neutrale Irland samt NATO-medlemmet Danmark de to eneste EF-lande, der ikke er medlemmer af Vestunionen. Unionen optager ikke medlemslande

---

udenfor EF, så alt gøres klart til fusionen, og dermed kommer hele den danske undtagelse fra Vestunionen og EF's fælles forsvarspolitik til at tage sig ud som ren kosmetik og i hvertfald som noget særdeles midlertidigt.

Vestunionen og NATO

Et særligt aspekt er EF-unionens/Vestunionens forhold til NATO. USA og Canada har naturligt nok ikke været begejstrede for et NATO-ministerråd, hvor EF-landene gennem forudgående beslutninger i den politiske union optræder som en blok. Der har også været uklarhed om opgavefordelingen mellem Vestunionen og NATO.

Amerikanerne har nu reelt afundet sig med den nye situation. Canada har brugt den som springbræt til at trække alle sine tropper ud af Europa, og USA har kraftigt reduceret sine. Der kan forudses en komplet amerikansk militær tilbagetrækning fra Europa. Det er indlysende, at dette befordres af EF's kommende militære dimen-

sion og fremtidige formodede rolle som supermagt.

Dette er ikke en udvikling i dansk interesse. Den mulighed, der trods alt består via NATO for, at USA og EF kan holde hinanden i frakkeskøderne og dermed hindre hinanden i farlige militære eventyr, reduceres. De to supermagter vil opdele verden imellem sig og selv hver for sig holde orden i hver sit bagland. Kun når man åbenlyst har sammenfaldende interesser, eller nødvendigheden tilsiger det, vil man optræde sammen.

Der vil være fri bane for, at EF-unionen kan involvere sig i storstilede militære aktioner i det tidligere Jugoslavien eller det tidligere Sovjetunionen eller indlade sig på neokolonialistiske offensiver i Afrika.

NATO og EF-unionen/Vestunionen vil ikke i Europa oprette hver sit permanente ekspeditionskorps. Man vil anvende de samme tropper, som så skiftevis kan operere i NATO's eller i unionens lande.

Men mens NATO's operationsfelt stadig er begrænset til det nordatlantiske område, er hverken EF- eller Vestunionen underkastet nogen form for geografiske begrænsninger. Vestunionen har desuden forpligtet sine medlemslande på den atomare strategi: Efter at være trådt ind i Vestunionen, kunne Spanien ikke længere modsætte sig atomvåbenbestykkede krigsskibe i sine havne.

Der er mange grunde til at foretrække NATO frem for EF-unionen/Vestunionen. Mens unionen er overstatslig, er NATO mellem-

Tekst: Carl Scharnberg

**Også de mindste har ret
til engang selv at måtte vælge!**

**Ungernes førstefødselsret
kan man ikke bare
se væk fra og sælge!**

**Der må være en grænse!
Nej til deres union!**

AFSNIT V
Bestemmelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Artikel J

Der indføres herved en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der undergives følgende bestemmelser:

Artikel J.1

1. Unionen og dens Medlemsstater fastlægger og gennemfører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der undergives dette traktatafsnits bestemmelser og dækker alle områder inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken.
2. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik har følgende mål:
  - beskyttelse af Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser og uafhængighed;
  - styrkelse af Unionens og dens Medlemsstaters sikkerhed i alle henseender;
  - bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers Pagt samt principperne i Helsingforslutakten og målene i Parischarteret;
  - fremme af det internationale samarbejde;
  - udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.
3. Unionen tilstræber at virkeliggøre disse mål:
  - ved at indføre et systematisk samarbejde mellem Medlemsstaterne om deres politik i overensstemmelse med artikel J.2;
  - ved gradvis, i overensstemmelse med artikel J.3, at gennemføre fælles aktioner på de områder, hvor Medlemsstaterne har vigtige fælles interesser.
4. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik med grundlag i en holdning præget af loyalitet og gensidig solidaritet. De afstår fra enhver handling, som

strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængende enhed i internationale forbindelser. Rådet påser, at disse principper overholdes.

Artikel J.4

1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Den Europæiske Unions sikkerhed, herunder udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar.
2. Unionen anmoder Den Vesteuropæiske Union (WEU), der udgør en integrerende del af udviklingen af Den Europæiske Union, om at udarbejde og iværksætte de af Unionens afgørelser og aktioner, der har indvirkning på forsvarsområdet. Rådet vedtager i forståelse med WEU's institutioner de nødvendige praktiske bestemmelser.
3. Spørgsmål, der har indvirkning på forsvarsområdet, og som er omfattet af denne artikel, er ikke undergivet fremgangsmåderne i artikel J.3.
4. Unionens politik i denne artikels betydning berører ikke den særlige karakter af visse Medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse Medlemsstater har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for dennes rammer.
5. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af WEU og Den Atlantiske Alliance udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere Medlemsstater, for så vidt dette samarbejde ikke er i modstrid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette afsnit.
6. For at fremme denne Traktats mål og under hensyn til 1998-risten i forbindelse med artikel 12 i BruxellesTraktaten kan nærværende artikels bestemmelser revideres som fastsat i artikel N, stk. 2, på grundlag af en rapport, som Rådet skal forelægge Det Europæiske Råd i 1996, og som skal omfatte en evaluering af de fremskridt og erfaringer, der er gjort indtil da.

Det står der i den Maastricht-traktat, som vi skal stemme om igen.

---

statslig. NATO kan opsiges med et års varsel, EF-unionen er principielt uopsigelig.

Et nyt dansk NEJ kan starte en ny udvikling.

De neutrale EFTA-lande har givet udtryk for ønske om danske undtagelser på det forsvarspolitiske område. Men i Edinburgh-aftalen hedder det udtrykkeligt, at den danske ordning ikke kan bringes i anvendelse af ansøgerlande til EF-medlemskab. De andre nordiske landes mulighed for at få dispensationer, f.eks. på det sikkerhedspolitiske område, vil derfor kun eksistere, dersom danskerne ved den næste folkeafstemning om EF-unionen stemmer nej.

På samme måde som det danske unionsnej 2/6 1992 blev katalysator for den voksende europæiske unionsmodstand, kan et nyt dansk nej til unionen blive murbrækker for en udvikling bort fra Maastricht-unionens centralisme, bureaukrati og supermagtsaspirationer til fordel for et frit og åbent samarbejdende Europa, hvor hvert enkelt land placerer sig sikkerhedspolitisk, økonomisk, socialt og kulturelt optimalt ud fra sine egne forudsætniner og ønsker. Det er det, der kaldes en "variabel geometri", et Europa i flere "cirkler" eller "hastigheder", et Europa "a la carte".

EF får løst sit dilemma mellem udvidelse i dybden eller udvidelse i bredden, selv om der allerede før den næste danske folkeafstemning kan konstateres en stigende modstand imod EF-medlemskab overhovedet i alle EFTA-landene.

Såfremt kernen af EF-lande (Frankrig, Tyskland, Benelux, Italien, Spanien) ønsker at oprette en overståttlig militærunion for deres vedkommende, vil andre EF-lande ikke kunne hindre dette. Men skaden vil være mere begrænset, end dersom intentionerne med Maastricht-unionen får lov at virkeliggøres: En egentlig supermagt bestående af hele Vesteuropa.

Det er i Danmarks, i Nordens, i Europas og i hele Verdens interesse, at der ikke opstår nye supermagter eller magtblokke. Men at der tværtimod skabes de bedst tænkelige betingelser for åbent samarbejde og fri handel i varierende landegrupper og på kryds og tværs af blokke og verdensdele. Det vil være det bedste for verdenshandlen, for verdensøkonomien, for bevarelsen af klodens ressourcer, for freden og for sikkerheden.

Et nyt dansk nej til EF's politiske og økonomisk-monetære union vil være et skridt i den retning.

Ib Christensen

VESTENS POLITIK LEDER TIL KRIG

Af Jan Øberg
Konfliktforsker ved "Transnationella Stiftelsen for Freds- og Fremtidsforskning" i Lund, Sverige.

Jan Øberg behandler i denne artikel Vestens og EF's politik i.f.t. det tidligere Jugoslavien og påviser, hvordan de i praksis har optrappet konflikten. Hvordan EF, i stedet for at være mægler i striden, er blevet aktiv deltager i krigen.

Artiklen er en redigering og forkortelse af en række tekster af Jan Øberg.

Redigeringen er foretaget af K.Sunds, der således er ansvarlig.

Håndteringen af Jugoslavienskrisen er en perlekæde af brud med de enkleste regler for intelligent konfliktløsning, såsom:

A. Hold kommunikationen åben, uden kommunikation, ingen forståelse, uden forståelse voksende risiko for alvorlige fejltrin

A. Isolering og ydmygelser lokker det værste frem i modparten.

C. Gør ikke netop dét, der kan bekræfte modpartens worst-case-scenario.

D. Hvis man ydmyger modparten, bliver han mindre samarbejdsvillig.

E. Overhold de normer, du kræver, at andre skal overholde, f.ex. folkeretten.

I stedet for at følge nogle fornuftige tommelfingerregler og behandle Jugoslaviens uhyre fint balancerede system varsomt, gav man Milosevic og "serberne" fingeren. Nu vælter der konflikter op til overfladen, - snesevis i Europa og over 100 i det tidligere Sovjet, - som **skal**

---

løses. Og det vil kræve, at de enten forudsiges og forebygges eller håndteres ved hjælp af analyser, forhandlinger, fredsbevarelse, freds-skabelse, folkeretslige normer etc.

Med andre ord: Alt andet end militære løsninger af dén type, vi har ladet bestå efter 1989.

Kort sagt: Europas sikkerhedspolitik er som en chauffør, der i høj fart orienterer sig udelukkende i bakspejlet.

Europa har været med til at skabe tragedien på Balkan

Europa kan faktisk ikke fraskrive sig et ansvar for miseren på Balkan. Den danske journalist Franz von Jessen formulerede det præcist allerede i 1913: "Balkan er de byttepenge, stormagterne anvender i derestransaktioner med hinanden". Og i dag er Jugoslaviens krise blevet dén sag gennem hvilken, de europæiske stormagter udkæmper deres egen kamp om magten over den fremtidige udenrigs- og sikkerhedspolitik i unionen. Det er - undskyld udtrykket - en infantil skammekrogspolitik mod serberne, Serbien og det nye Jugoslavien. Den føres af alle i Vestverdenen, så der er åbenbart for lidt selvstændig tænkning i de enkelte lande.

Overalt er det et helt fordrejet billede, der videregives:

Den danske udenrigsminister har fortalt os, hvor vigtigt, det er at sende signaler til serberne om, at de ikke kan betragtes som tilhørende den civiliserede verden, og at de derfor må isoleres, til de forstår det og handler derefter.

Kommentatorer i nordisk, euro-

pæisk og især amerikansk presse har - formentlig uden at have sat deres fod i Jugoslavien i de sidste par år - foreslået alle mulige politiske folkeretslige krumspring og militære eventyr for at få serberne ned med nakken.

Fra venstre til højre i det politiske spekter, har der udviklet sig en beklemmende enighed - en slags autistisk monolog, hvor det er tabu at tale om kompleksiteten. En monolog om, at sanktioner og militær-humanitær intervention er OK, og at NATO/Vestunionen pludselig er blevet fredsbevarende redskaber, der er mere adekvate end FN.

Det "nye Europa" skød sig selv i foden ved både at tilbyde sig som mægler og samtidig tage stilling mod den ene side. Udover at være uklogt, var det også umuligt.

Først ville Europa holde Jugoslavien sammen, derpå støttede det secession.

Først opstillede EF kriterier for anerkendelse af nye stater - herunder mindretalsbeskyttelse -, og nedsatte en kommission. Når denne gik imod anerkendelse af Kroatien, tromlede tyskerne hen over den.

Først sagde man, at grænser ikke kunne ændres ved magtanvendelse, derefter anerkendte man, mens krigen rasede, at føderationens republik-grænser blev internationale grænser.

Først krævede man majoritet for selvstændighed i folkeafstemninger, derefter anerkendte man Bosnien-Hercegovina, skønt 33% - republikkens serbere - boycottede afstemningen af såvel tekni-

ske som politiske grunde.

Først ville Europa beskytte mindretal; derpå lod man den serbiske nation splittes op i fem nye stater.

Først ville man have en overenskomst mellem det gamle Jugoslavien's republikker om, hvorledes statsgælden skulle deles, valuta- og toldproblemer løses og nationale og minoriteters rettigheder garanteres kollektivt; siden støtter Europa uden undtagelse de mest nationalistiske kræfter - og undlader at anerkende Makedonien, der uden sammenligning er mest værdig af **alle** til at blive det.

Man indførte sanktioner, men må dog have vidst, at de kun rammer sagesløse, og ikke gør indtryk på den, der oplever at befinde sig i en kamp for sin eksistens.

Man straffede Serbien for engagementet i bosniske serberes kamp, men så igennem fingre med, at Kroatiens nationalgarde og paramilitære sortskjorter hærgede i det nye selvstændige Bosnien.

Mod al sund fornuft sagde man, at der ikke også var råd til at stationere FN's fredsbevarende styrker i Bosnien, da de kom til Kroatien. Idag må enhver kunne se, at en sådan stationering havde været et bolværk mod dén tragedie, der udspillede sig fra d. 6. april '91, da EF anerkendte Bosnien .

Som sædvanlig havde "vi" bedre råd til krigen end til freden.

Eksemplet

Bosnien-Hercegovina

Da EF for godt et år siden gled fra rollen som mægler til rollen som **deltager** i den jugoslaviske kon-

Tekst: Carl Scharnberg III.; Leif L. Sørensen

Beredskab

Situationen er klar:

Radar spejder.

Fly er i luften.

Raketter står parate.

Hænder er rede.

Ordren afventes.

Kun tidspunktet mangler.

Hvor meget er klokken?

---

flikt-to helt uforenelige roller, som Lord Owens deltagelse i Geneve opretholder illusionen om, er mulige at forene,- opmuntrede man alle til at gennemføre folkeafstemninger. Da jeg var i Sarajevo lige inden - februar '92 - var der allerede etableret 6 mindre serbiske kommuner, og de serbiske ledere meddelte, at man ikke ønskede en selvstændig stat og derfor ikke ville deltage i en folkeafstemning herom.

Et samstemmende indtryk hos de fleste besøgende var, at i Bosnien-Hercegovina ville man forhandle sig frem til en løsning. Alle parter talte med alle andre. Bosniens kroater, på samme måde som Bosniens serbere, understregede overfor mig, at de var forskellige fra Serbiens serbere. Alle parter talte om "kantonløsninger" à la Schweiz og lagde modeller og kort på bordet, og de var i TV stort set hver aften, diskuterede med hinanden, havde seminarer, politiske møder etc.

Det var en magtkamp. Der var dybe kløfter, men der var ingen militarisme, intet af den politiske sindsyge, som siden greb dem alle.

EF og mange andre anerkendte Bosnien -Hercegovina som selvstændig stat d. 6. april '92, skønt 33% var imod og ikke ville leve som minoritet under muslimsk styre.

D. 7. april begyndte krigen, vanviddet, vi siden er blevet så forbløffede og oprørte over.

Bosnien-Hercegovina var det gamle Jugoslaviens militær-industrielle tyngdepunkt, med reserve-

delslagre, våben- og ammunitionsfabrikker og -arsenaler. Da den føderale hær trak sig ud, efterlod den sig store mængder af dette, som Bosniens serbere, kroater og muslimer gerne ville have til deres lokale kamp.

Når man anerkendte Bosnien før **ét eneste** af de problemer, der fandtes dér, havde fundet en løsning (- statsgældens deling, grænsedragning, grundlov, minoritetsbeskyttelse, told- og valutaforhold, parlamentariske og andre institutioner, massemediernes fordeling mellem nationaliteterne og altså den føderale hærs rolle) havde det været mirakuløst, hvis der ikke var udbrudt krig.

Og med det gigantiske forråd af voldsmidler, der fandtes netop omkring Sarajevo og Mostar, havde det været ejendommeligt, hvis ikke krigen var blevet meget voldsom.

Når man desuden, med Tyskland i spidsen, valgte d. 6. april, sendte man endnu en ydmygende næse til alle serbere. Ethvert serbisk barn ved nemlig, at det var 51-årsdagen for Hitlers bombardement af Beograd. Og i Jugoslavien er anden verdenskrig noget, der skete i går.

Konklusionen på alt dette er enkel: Enten er det overhovedet ikke EF's og USA's ønske at få løst nogen problemer på Balkan. Eller også er det. Men så er det til gengæld også rendyrket analfabetisme.

For bare 20 måneder siden ville ingen have skrevet alt muligt negativt om **noget** folk i Jugoslavien. Vi ville ha'sagt: Jovist,- jeg kender selv folk derfra. Jeg har ferieret dér.

Det er et interessant system. Imponerende, hvordan de har kunnet få alle stumperne på et kolossalt broget etnisk kort til at hænge sammen. Og vi har taget imod deres gæstarbejdere, der gjorde Europas mest beskidte, nedværdigende og lavtlønnede arbejde.

Nu pludselig er vi overbeviste om, at den eller den part er historiens største skurk.

Hvorfor?

Formentlig fordi Jugoslaviens-krisen har taget det "nye flotte Europa" med bukserne nede. Efter den kolde krig og murens fald valgte vi i Vesten den lette løsning, nemlig at bilde os selv ind, at fordi det andet system var så elendigt og faldt sammen, måtte vort system være godt, det mest perfekte. Denne tidsindstillede selvglæde

måtte naturligvis blive en fuser.

Men vi beholdt den miljø-uholdbare kapitalisme i rå-udgave, vi beholdt NATO og styrkede alliansens interventions-kapacitet, vi genoplivede den Vesteuropæiske Union, forenede Tyskland i NATO og hørte vesttyske finansministre tale om, hvor let det ville blive at bringe velfærd hos østtyske brødre og søstre.

Og vi beholdt atomvåbnene, militarismen, realpolitikken, afskrækkelsen - for man ved jo aldrig.

Hele den gamle kolde krigs arsenal forblev uforandret.

Forestil dig, hvor meget længere vi kunne være kommet, hvis vi havde anvendt de mest enkle tommelfingerregler i international politik:

- Sæt focus på underliggende inter-

✂

Støt kampagnen for det næste Nej til EF-unionen:

- Medlemskab af Folkebevægelsen
det koster 20 kr. om året og du modtager bladet
Folk i Bevægelse mindst 4 gange om året.
- Jeg vil gerne bidrage økonomisk, send mig nogle girokort.
- Send mig yderligere oplysninger.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Tlf.: _____

Kuponen sendes til:

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EF, Nørrebrogade 18 B, 2200 København V

esser, ikke positioner.

- Angrib problemet i stedet for mennesker.

- Insister på, at der anvendes objektive kriterier for alle parter i en konflikt .

- De anvendte midler skaber målene; midlerne helliger målet, ikke omvendt.

- Magt er evnen til at opnå sine mål sammen med andre, ikke til at ydmyge og straffe dem.

- Og husk Ghandi: Princippet om "øje for øje" gør verden blind.

- Konfliktløsning kræver selvdisciplin, selvkritik og fleksibilitet.

Medmindre disse principper forankres hos beslutningstagerne, er jeg bange for, at vi kun har set begyndelsen i Jugoslavien, Nagor-

no-Karabach, i Makedonien, Kosovo, Bulgarien, Østtyskland , de tidligere sovjetiske republikker o.s.v.

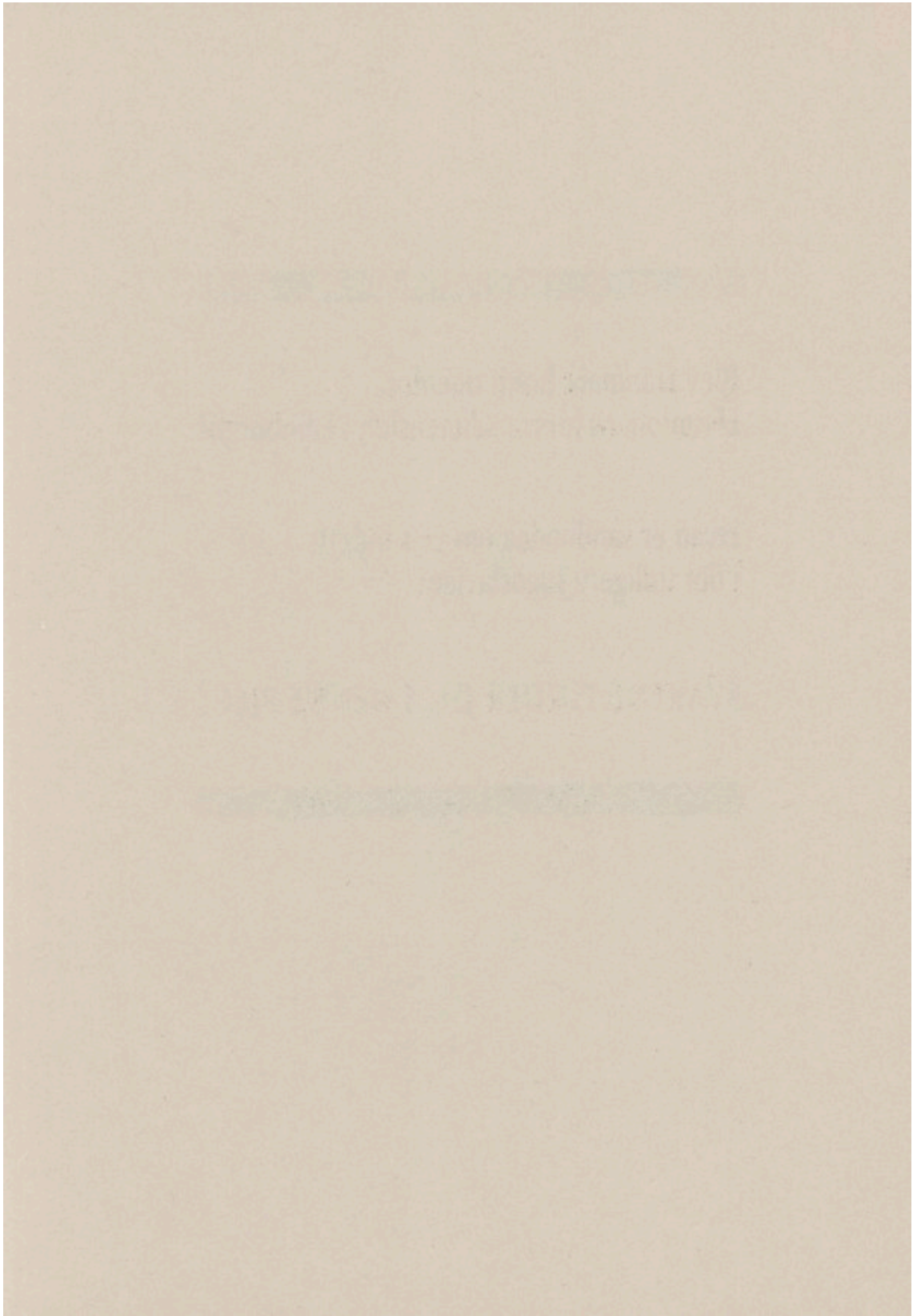
Mange vil sige, at disse alternative tanker om at læge konflikter er urealistiske, "idealistiske".

Lad mig citere Europas første og betydeligste dissident, Milovan Djilas, der om partisankampen og Jugoslaviens befrielse fra Hitler-Tyskland, sagde: "Havde vi vidst, at det, vi gjorde, var umuligt, havde vi aldrig vundet!"

Sådan har jeg det med konfliktløsning. Kun hvis konfliktløsning eller -lægning en dag udgør kernen i en ny sikkerhedspolitik, vil der være tale om et "nyt Europa". Og så er der også blevet fred på Balkan.

Jan Øberg

**Blev Danmark holdt udenfor
EF-unionens forsvarsdimension i Edinburgh?**

**Hvad er sandheden om EF's indsats
i det tidligere Jugoslavien?**

SVARENE FINDER DU I DENNE PJECE

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk